

Ten onrechte geen verklaring van geen bedenkingen op grond van de Flora- en faunawet aangevraagd voor omgevingsvergunning.

Rb. Midden-Nederland 07-02-2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:BZ1898, m.nt. A. Drahmman en F. Onrust

Instantie

Rechtbank Midden-Nederland

Datum

7 februari 2013

Magistraten

Mrs. V.M.M. van Amstel, P.K. Nihot, E.J.W. Verhaagh

Zaaknummer

SBR 12/1923

SBR 12/1927

SBR 12/1799

Noot

A. Drahmman en F. Onrust

LJN

BZ1898

Vakgebied(en)

Natuurbeschermingsrecht / Soortenbescherming

Brondocumenten

ECLI:NL:RBMNE:2013:BZ1898, Uitspraak, Rechtbank Midden-Nederland, 07-02-2013

Wetingang

(Art. 2.27 Wabo; art. 75d lid 1 Ffw)

Essentie

Ten onrechte geen verklaring van geen bedenkingen op grond van de Flora- en faunawet aangevraagd voor omgevingsvergunning.

Samenvatting

Gelet daarop had verweerder bij het bestreden besluit tot de conclusie moeten komen dat het niet evident was dat geen ontheffing of verklaring van geen bedenkingen op grond van de Ffw was vereist voor deze soorten. De stelling van verweerder dat het door de wijze van werken, waarbij de nodige voorzorgsmaatregelen in acht genomen zullen worden, niet nodig was ontheffing te vragen, doet niet af aan de constatering dat verweerder niet in lijn heeft gehandeld met het systeem zoals dat in art. 2.27 Wabo en art. 75d lid 1 Ffw is opgenomen. In het geval van 'aanhaken' is het oordeel of de Ffw aan realisering van het project in de weg staat, blijkens deze bepaling niet aan verweerder, maar aan de Staatssecretaris van EL&I. Nu art. 2.27 Wabo dwingend voorschrijft dat de omgevingsvergunning niet wordt afgegeven dan nadat het aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben, komt in de procedure omtrent de omgevingsvergunning geen betekenis toe aan de uitspraak van de ABRvS in de bestemmingsplanprocedure, waarin is geoordeeld dat de Ffw niet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

Partij(en)

Uitspraak van de meervoudige kamer van 7 februari 2013 in de zaken tussen:

Stichting Milieuzorg Zeist e.o., gevestigd te Zeist, hierna ook: eiseres 1;

Stichting Ontwikkeling Kerckebosch, gevestigd te Zeist, hierna ook: eiseres 2;

[A], [B], [C] en [D],

allen wonende te [woonplaats], hierna ook: eisers 3

tezamen: eisers

en

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist, verweerder,
Als derde-partij heeft aan het geding deelgenomen:
Wijkontwikkelingsmaatschappij Kerckebosch B.V., te Zeist (hierna: vergunninghoudster),
(gemachtigden: E.J. Roelofsen, werkzaam bij vergunninghoudster, en mr. J. van Vulpen, advocaat te Utrecht).

Uitspraak

(...)

Overwegingen

(...)

Verplichtingen uit de Ffw

9.

Eisers hebben aangevoerd dat verweerder onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de zorgplicht als bedoeld in artikel 2 van de Ffw. Verweerder was gehouden bij het verlenen van de omgevingsvergunningen zeker te stellen dat de verboden en vereisten ten aanzien van de wettelijk en verdragsrechtelijk beschermde diersoorten in acht genomen zouden worden. De onderzoeken naar de aanwezige natuurwaarden zijn onvoldoende zorgvuldig uitgevoerd. Ten onrechte is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van de vleermuis en verblijfplaatsen van strikt beschermde zoogdier- en vogelsoorten in holle bomen en open nesten. Het uitvoeren van dit onderzoek direct voorafgaand aan de kap is niet zinvol, omdat er in de winter geen vleermuizen of broedvogels aangetroffen zullen worden. Het ontbreken van een ontheffing van de verboden in de Ffw levert een weigeringsgrond op voor het verlenen van een omgevingsvergunning, aldus eisers. Verweerder heeft toegelicht dat bij de aanvraag om omgevingsvergunning bleek dat er reeds een ontheffing van eventuele schending van verboden uit de Ffw bij het ministerie van EL&I was aangevraagd. Gelet daarop heeft verweerder volstaan met het opnemen van een verwijzing naar de verplichtingen op grond van de Ffw in de omgevingsvergunning.

10.

Voor de beoordeling van de beroepsgrond stelt de rechtbank voorop dat in de Wabo bepalingen zijn opgenomen omtrent de beoordeling van omgevingsvergunningen voor activiteiten waarop tevens regels uit andere wetgeving van toepassing zijn. Zo bepaalt artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo – voor zover hier van belang – dat in bij wet aangewezen categorieën gevallen een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft. Een dergelijke aanwijzing is onder meer opgenomen in de Ffw.

Artikel 75b, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de Ffw bepaalt dat de afdeling 'omgevingsvergunning' van toepassing is op handelingen:

- a. waarvoor een omgevingsvergunning is vereist en
- b. die tevens zijn aan te merken als handelingen waarvoor een of meer van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 13, eerste lid, 17 en 18 gestelde verboden gelden en ten aanzien waarvan Onze Minister op grond van artikel 75, derde lid, bevoegd is ontheffing te verlenen.

Op grond artikel 75c, eerste lid, van de Ffw draagt de aanvrager van een omgevingsvergunning er zorg voor dat de aanvraag tevens betrekking heeft op de handelingen die voldoen aan de criteria, bedoeld in artikel 75b, eerste lid.

Ingevolge artikel 75d, eerste lid, van de Ffw wordt een omgevingsvergunning die betrekking heeft op handelingen als bedoeld in artikel 75b, eerste lid, niet verleend dan nadat Onze Minister heeft verklaard dat hij daartegen geen bedenkingen heeft als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo.

Artikel 75d, tweede lid, van de Ffw bepaalt dat artikel 75, vierde tot en met zesde lid, van overeenkomstige toepassing is met betrekking tot de verklaring, bedoeld in het eerste lid.

11.

. Indien een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op handelingen waarvoor een of meer van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 13, eerste lid, of van de artikelen 17 en 18 van de Ffw gestelde verboden gelden en ten aanzien waarvan de minister van EL&I (op grond van de portefeuilleverdeling in dit ministerie valt het beleidsveld 'natuur' en daarmee de Ffw binnen de bevoegdheid van de staatssecretaris van EL&I) op grond van artikel 75, derde lid, van de Ffw bevoegd is ontheffing te verlenen, moet de aanvrager van een omgevingsvergunning er voor zorgen dat die aanvraag tevens betrekking heeft op die handelingen. Gelet hierop staat de rechtbank in de eerste plaats voor de beantwoording van de vraag of de aangevraagde activiteiten tevens zijn aan te merken als handelingen als bedoeld in artikel 75b, eerste lid, van de Ffw. Als dit het geval is, is sprake van onlosmakelijke samenhang tussen de omgevingsvergunningplichtige activiteit

(kap) en de hiervoor bedoelde handelingen als bedoeld in artikel 75b, eerste lid, van de Ffw, die in beginsel moet leiden tot 'aanhaken'. Indien sprake is van een onlosmakelijke samenhang als hiervoor bedoeld is 'aanhaken' slechts dan niet aan de orde indien evident is dat geen ontheffing of verklaring van geen bedenkingen op grond van de Ffw is vereist. In alle andere gevallen moet het ter zake bevoegde en deskundige orgaan, de staatssecretaris van EL&I, in staat worden gesteld zich uit te laten over de vraag of een Ffw-toestemming is vereist en, zo ja, te beoordelen of die toestemming kan worden afgegeven in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen.

12.

Naar het oordeel van de rechtbank zijn de in het onderhavige geval aangevraagde kap-activiteiten aan te merken als handelingen als bedoeld in artikel 75b, eerste lid, van de Ffw. De activiteiten zien op het grootschalig kappen van houtopstanden in een bestaand bosgebied, waarbij in het natuurwaardenonderzoek onder meer melding wordt gemaakt van de aanwezigheid van de eekhoorn, de hazelworm, de levendbarende hagedis, vleermuizen en de ransuil in het plangebied, respectievelijk in de nabije omgeving van het plangebied. Dit maakt dat uitvoering van het project mogelijk leidt tot handelingen waarvoor het verbod geldt van de artikelen 8 tot en met 13, eerste lid, of van de artikelen 17 en 18 van de Ffw. Vervolgens stelt de rechtbank vast dat het, van de aanvraag om omgevingsvergunning deel uitmakende, formulier 'handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten' niet is ingevuld bij de aanvraag. Vergunninghoudster heeft hiermee in zoverre gehandeld in strijd met artikel 75c, eerste lid van de Ffw. De rechtbank constateert verder dat verweerder dit niet heeft onderkend en daaraan ook geen gevolgen heeft verbonden door de aanvraag eventueel met toepassing van artikel 4:5 van de Awb te laten aanvullen, danwel door zelf over te gaan tot het vragen van een verklaring van geen bedenkingen bij de staatssecretaris van EL&I.

Ter zitting heeft verweerder gesteld dat dit niet is gebeurd, omdat vergunninghoudster bij het ministerie van EL&I inmiddels een ontheffing had aangevraagd.

Blijkens de stukken heeft de staatssecretaris die aanvraag om een ontheffing, die betrekking heeft op artikel 11 van de Ffw voor wat betreft de eekhoorn, de hazelworm en de levendbarende hagedis, bij besluit van 17 januari 2012 afgewezen. Onder het kopje 'conclusie' is uiteengezet dat dit betekent dat het is toegestaan de werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in het besluit genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Daarbij is opgemerkt dat het besluit alleen geldt voor de genoemde soorten en beschreven verboden handelingen. Verder heeft de staatssecretaris er onder het kopje 'gesignaleerde soorten' op gewezen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding is gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van vleermuizen en de ransuil in of in de nabije omgeving van het plangebied. Onder het kopje 'vogels' heeft de staatssecretaris er op gewezen dat voor het verwijderen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels te allen tijde een ontheffing is vereist.

De rechtbank stelt gelet op het voorgaande vast dat er ten tijde van het primaire besluit nog geen besluit van de staatssecretaris op het verzoek om ontheffing was, dat aangemerkt had kunnen worden als een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo. Ten tijde van het thans bestreden besluit had de staatssecretaris zijn besluit wel afgegeven. Uit de inhoud van dat besluit valt af te leiden dat ten tijde van het bestreden besluit voor de eekhoorn, de hazelworm en de levendbarende hagedis vast stond dat geen ontheffing nodig was; wat betreft vleermuizen, de ransuil en vogels stond dit, gelet op de kanttekeningen van de staatssecretaris van EL&I in het besluit van 17 januari 2012, niet vast. Gelet daarop had verweerder bij het bestreden besluit tot de conclusie moeten komen dat het niet evident was dat geen ontheffing of verklaring van geen bedenkingen op grond van de Ffw was vereist voor deze soorten. De stelling van verweerder dat het door de wijze van werken, waarbij de nodige voorzorgsmaatregelen in acht genomen zullen worden, niet nodig was ontheffing te vragen, doet niet af aan de constatering dat verweerder niet in lijn heeft gehandeld met het systeem zoals dat in artikel 2.27 van de Wabo en artikel 75d, eerste lid, van de Ffw is opgenomen. In het geval van 'aanhaken' is het oordeel of de Ffw aan realisering van het project in de weg staat, blijkens deze bepaling niet aan verweerder, maar aan de staatssecretaris van EL&I. Nu artikel 2.27 van de Wabo dwingend voorschrijft dat de omgevingsvergunning niet wordt afgegeven dan nadat het aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben, komt in de procedure omtrent de omgevingsvergunning geen betekenis toe aan de uitspraak van de ABRS in de bestemmingsplanprocedure, waarin is geoordeeld dat de Ffw niet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

De rechtbank is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat het bestreden besluit is voorbereid en genomen in strijd met het bepaalde in artikel 2.27, eerste lid van de Wabo en artikel 75d, eerste lid, van de Ffw. Verweerder heeft dit niet onderkend. De beroepen zijn daarom gegrond en het bestreden besluit komt in zoverre voor vernietiging in aanmerking.

13.

Met het oog op zo finaal mogelijke geschilbeslechting is de bestuursrechter gehouden te bezien welke gevolgen aan een geconstateerd gebrek in de besluitvorming moeten worden verbonden. Op het onderhavige punt ziet de rechtbank aanleiding om toepassing te geven aan artikel 8:72, derde lid, van de Awb en de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten. Daartoe overweegt de rechtbank het volgende.

Eiseres 1 heeft, zoals ter zitting van 14 november 2012 naar voren is gekomen, bezwaar gemaakt tegen het hiervoor

genoemde besluit van de staatssecretaris van 17 januari 2012. Tevens heeft zij de staatssecretaris verzocht om handhavend op te treden in verband met de herontwikkeling van Kerckebosch.

Ook eisers 3 en de Stichting Conservatief Groen Zeist hebben bezwaar gemaakt tegen genoemd besluit van 17 januari 2012. De staatssecretaris heeft dit bezwaar bij besluit van 5 april 2012 niet-ontvankelijk verklaard.

Bij besluit van 12 juni 2012 heeft de staatssecretaris het verzoek om handhaving gemotiveerd afgewezen. In dit besluit is vermeld dat is onderzocht of de realisatie van het project in strijd is met de verbodsbepalingen van de Ffw. Het besluit bevat overwegingen over planten, zoogdieren, reptielen, amfibieën en vogels in het gebied, waaronder vleermuizen en de ransuil. De staatssecretaris heeft vervolgens geconcludeerd dat er geen reden is handhavend op te treden. De staatssecretaris acht het niet aannemelijk dat ten aanzien van de reeds gekapte en nog te kappen bomen de verbodsbepalingen van de Ffw zijn of zullen worden overtreden. Bij besluit van 26 juni 2012 heeft de staatssecretaris de bezwaren van eiseres 1 tegen zijn besluit van 17 januari 2012 ongegrond verklaard. De staatssecretaris heeft daarbij ten aanzien van de eekhoorn, de hazelworm en de levendbarende hagedis gemotiveerd overwogen dat de in het plangebied uit te voeren werkzaamheden zonder ontheffing kunnen worden uitgevoerd. Verder is in heroverweging geconcludeerd dat op basis van de uitgevoerde natuurwaardenonderzoeken een goede inschatting kan worden gemaakt van de effecten van de werkzaamheden, terwijl bovendien de aanvrager is verplicht de werkzaamheden en de te nemen maatregelen onder begeleiding van een terzake deskundige te laten uitvoeren. De omstandigheid dat ten aanzien van andere soorten dan de genoemde geen ontheffing is aangevraagd, acht de staatssecretaris in het kader van de heroverweging van het besluit van 17 januari 2012 niet relevant; daarvoor verwijst hij zonnodig naar de mogelijkheid van een handhavingsverzoek. Tegen deze besluiten zijn geen verdere rechtsmiddelen aangewend, zodat deze in rechte vast staan.

Gelet op deze, ook in heroverweging gehandhaafde, besluitvorming van de staatssecretaris is de rechtbank van oordeel dat inmiddels sprake is van een situatie waarin het aangewezen bestuursorgaan in staat is gesteld zich uit te laten over de vraag of een Ffw-toestemming nodig is, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.27, eerste lid, van de Wabo. Gelet op het besluit van 17 januari 2012, in samenhang met de besluiten van 12 juni 2012 en 26 juni 2012 is dan ook voldoende aannemelijk dat de staatssecretaris geen bedenkingen heeft tegen de verlening van de omgevingsvergunning.

Onvoldoende en onzorgvuldig onderzoek en verwachte effecten op flora en fauna

14.

In de beroepen van eisers en ook ter zitting is veel aandacht uitgegaan naar eisers' stelling dat de natuurwaarden onvoldoende onderzocht waren, dat realisering van het project een negatief effect zal hebben op de in het gebied levende diersoorten en dat de voorgestane werkwijze, welke volgens verweerder juist schade aan flora en fauna zou voorkomen, onvoldoende zorgvuldig is. Een duidelijke lijst met uitgevoerde onderzoeken/rapporten was niet ter zitting voorhanden. Gelet daarop heeft de rechtbank verweerder alsnog verzocht een overzicht daarvan op te stellen en eisers in de gelegenheid gesteld om – voor zover daarbij van niet eerder overgelegde onderzoeken sprake zou zijn – daarop alsnog een reactie te geven. Tevens is afgesproken dat de hiervoor genoemde besluiten van 5 april 2012 en van 12 en 26 juni 2012 door eisers aan de rechtbank zouden worden overgelegd.

Het geheel aan stukken en reacties overziend komt de rechtbank echter tot het oordeel dat de beoordeling van het onderzoek naar de natuurwaarden en de uitvoering van de kapwerkzaamheden gezien het systeem van de 'aangehaakte' besluitvorming behoort tot het domein van de staatssecretaris. Blijkens zijn besluiten heeft deze, op basis van vergelijkbare bezwaren als thans in onderhavige beroepen aangevoerd, verklaard dat er op grond van het verrichte onderzoek en met de voorgeschreven werkwijze vanuit de Ffw geen beletselen voor de uitvoering van het project zijn. Nu er geen verdere rechtsmiddelen tegen de besluiten van de staatssecretaris zijn ingesteld, zijn deze besluiten in rechte komen vast te staan. Tegen die achtergrond is er voor de rechtbank in het kader van de beoordeling van de verleende omgevingsvergunning geen ruimte meer om eisers beroepsgronden over het onderzoek naar de natuurwaarden en de geuite zorgen over de uitvoering van de kapwerkzaamheden opnieuw te beoordelen.

(...)

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart de beroepen gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- bepaalt dat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit geheel in stand blijven;
- draagt verweerder op het betaalde griffierecht van € 310,- aan eiseres 1, aan eiseres 2 en aan eisers 3 te vergoeden;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten tot een bedrag van € 1180,-, te betalen aan eisers 3.

Noot

Noot

1.

Op 6 september 2012 en 7 februari 2013 heeft de Rechtbank Utrecht twee uitspraken gewezen over het ontbreken van een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) bij de verlening van een omgevingsvergunning. De eerste uitspraak (met *LJN* BZ1923) is ook in deze aflevering van *Bouwrecht* geannoteerd (zie onder *BR* 2013/80). De uitspraken zijn tevens geannoteerd door F.C.S. Warendorf in *M en R* 2013/60 en *M en R* 2013/61. Voor het wettelijk kader van de Wabo en de Ffw en het belang van deze twee uitspraken voor het aanvragen van een vvgb verwijzen wij naar onze annotatie onder *BR* 2013/80. In de onderhavige annotatie gaan we alleen in op de verschillen tussen de twee uitspraken, maar eerst zal kort de casus worden geschetst.

2.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist (hierna: het college) had een omgevingsvergunning verleend voor het kappen van 2379 bomen ten behoeve van het wijkontwikkelingsgebied Kerckebosch. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. en de Stichting Ontwikkeling Kerckebosch (hierna: de stichtingen) hebben hiertegen bezwaar en vervolgens beroep ingesteld. Net als in de hiervoor gepubliceerde uitspraak was ten tijde van de omgevingsvergunningverlening en de beslissing op bezwaar de Ffw niet 'aangehaakt'. Wat anders is in deze procedure is dat de initiatiefnemer alsnog een Ffw-ontheffing heeft aangevraagd en dat de stichtingen ook nog een handhavingsverzoek bij de minister hebben ingediend. Op de gevolgen van dit verschil zullen we hierna ingaan.

3.

Terzijde merken wij op dat het bestreden besluit was gebaseerd op uitzonderingsbepalingen uit de gemeentelijke Bomenverordening. Deze bepalingen gelden alleen voor het kappen van bomen in het wijkontwikkelingsgebied Kerckebosch en niet in de rest van de gemeente. De stichtingen betoogden daarom dat deze uitzonderingsbepalingen een discriminatoir karakter hebben en in strijd zouden zijn met het verbod op discriminatie zoals neergelegd in art. 1 Gw (Grondwet) en art. 26 IVBPR (Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten). De rechtbank concludeert dat het onderscheid in rechtspositie, in het licht van het doel dat met de verordening wordt nagestreefd (namelijk dat sprake is van een groot project dat op een efficiënte wijze en met zo beperkt mogelijke bestuurslasten gerealiseerd moet worden), geen discriminatie oplevert. Op deze beroepsgrond gaan wij in deze annotatie niet in.

4.

Zoals gesteld is het verschil met de andere uitspraak dat in deze procedure het college betoogde dat bij de aanvraag om een omgevingsvergunning bleek dat er al een Ffw-ontheffing was aangevraagd en dat aanhaken daarom niet nodig was. Aanhaken is immers verplicht als de omgevingsvergunning eerder wordt aangevraagd dan de Ffw-ontheffing, maar het is mogelijk om de Ffw-ontheffing eerst 'los' aan te vragen. Voor sommige projecten kan het wenselijk zijn om eerst duidelijkheid te hebben over de Ffw-toestemming voordat de overige Wabo-toestemmingen worden aangevraagd. Het oordeel van de rechtbank in deze twee uitspraken kan ook een reden zijn om als aanvrager zelf een positieve afwijzing bij de minister aan te vragen.

De eerste overwegingen van de rechtbank over het toetsingskader zijn vergelijkbaar met de overwegingen in de hiervoor gepubliceerde uitspraak (*BR* 2013/80). De rechtbank oordeelt in onderhavige uitspraak eerst dat sprake is van een onlosmakelijke samenhang tussen de omgevingsvergunningplichtige activiteit (kap) en de Ffw-handelingen en dat daarom in beginsel 'aangehaakt' had moeten worden. Vervolgens constateert de rechtbank dat in het verrichte natuurwaardenonderzoek de aanwezigheid van vijf diersoorten werd genoemd: de eekhoorn, de hazelworm, de levendbarende hagedis, vleermuizen en de ransuil.

Vergunninghoudster had een Ffw-ontheffing aangevraagd én een positieve afwijzing gekregen. Deze afwijzing had echter slechts betrekking op drie soorten (de eekhoorn, de hazelworm en de levendbarende hagedis). Er was dus geen Ffw-ontheffing verleend voor de vleermuizen, de ransuil en vogels. Bovendien was ten tijde van de omgevingsvergunningverlening het Ffw-besluit nog niet genomen. Er was dus ook geen vvgb. Aan het door de rechtbank in r.o. 11 en 12 gestelde 'evidentie'-criterium was daarom niet voldaan. De rechtbank oordeelt daarom dat het besluit voor vernietiging in aanmerking komt, maar dat (in tegenstelling tot de andere uitspraak) de rechtsgevolgen van het besluit in stand kunnen blijven. De reden hiervoor is dat naast de verlening van de Ffw-ontheffing (en de ongegrondverklaring van het bezwaarschrift hiertegen) voor een aantal diersoorten, een handhavingsverzoek was ingediend dat zag op (onder meer) de andere diersoorten. Dit verzoek is afgewezen. Gelet op deze besluitvorming is de rechtbank van oordeel 'dat inmiddels sprake is van een situatie waarin het aangewezen bestuursorgaan in staat is gesteld zich uit te laten over de vraag of een

Ffw-toestemming nodig is' en dat 'voldoende aannemelijk [is] dat de staatssecretaris geen bedenkingen heeft tegen de verlening van de omgevingsvergunning'. Voor meer over de door de rechtbank gehanteerde 'evidentie'-toets verwijzen wij naar de annotatie bij de hiervoor gepubliceerde uitspraak (*BR 2013/80*). Volgens ons is het terecht dat de rechtbank in dit geval de rechtsgevolgen van het besluit in stand laat: nu de staatssecretaris zich (in het kader van de ontheffingverlening en in het kader van de handhavingprocedure) heeft uitgelaten over de vraag of de Ffw aan het project in de weg staat, was er geen enkele reden meer om de omgevingsvergunning te vernietigen vanwege onduidelijkheid over de Ffw.

5.

In onze annotatie bij de hiervoor gepubliceerde uitspraak (*BR 2013/80*) hebben wij toegelicht dat het door de rechtbank gehanteerde 'evidentie'-criterium ver gaat. De beoordelingsruimte van het college (als omgevingsvergunningverlener) is beperkt zodra de Ffw een rol speelt. Uit de onderhavige uitspraak blijkt dat dit niet alleen geldt voor de vraag in hoeverre verbodsbepalingen worden overtreden en een ontheffing (of vvgb) vereist is, maar ook voor de beoordeling van (de kwaliteit van) de natuurwaardenonderzoeken. De rechtbank overweegt dat ook de beoordeling van het natuurwaardenonderzoek tot het domein van de staatssecretaris behoort. Omdat de staatssecretaris in zijn besluiten heeft verklaard dat er (op grond van het verrichte onderzoek en met de voorgeschreven werkwijze) geen beletselen voor de uitvoering van het project zijn en deze besluiten in rechte zijn komen vast te staan, oordeelt de rechtbank dat er in het kader van de beoordeling van de verleende omgevingsvergunning geen ruimte meer is om de beroepsgronden over het natuurwaardenonderzoek opnieuw te beoordelen.

6.

Resumerend kan gesteld worden dat de Rechtbank Utrecht oordeelt dat bij de aanvraag om een omgevingsvergunning het college altijd een vvgb zal moeten aanvragen bij de minister, tenzij 'evident' is dat geen Ffw-ontheffing of vvgb is vereist. Daarnaast behoort ook de beoordeling van de (kwaliteit van de) natuurwaardenonderzoeken tot het domein van de minister. Bij deze beperking van de bevoegdheden van het college is een aantal vraagtekens te plaatsen. Ook hier zal een uitspraak van de Afdeling uitsluitel over moeten geven.

Voetnoten

[1.]

Mr. Annemarie Drahmman is werkzaam bij Stibbe als senior Professional Support Lawyer en is als promovenda verbonden aan de afdeling staats- en bestuursrecht van de Universiteit Leiden. Mr. drs. Fleur Onrust is werkzaam als advocaat bij Stibbe.